

MINISTERUL EDUCATIEI, CERCETARII SI TINERETULUI

BAREM DE EVALUARE

GEOGRAFIA FIZICA, CLASA A IX-A

CONCURSUL SCOLAR DE GEOGRAFIE, ETAPA NATIONALA, 3-8 APRILIE 2004, FOCSANI

1. Se acorda 11 puncte pentru raspunsul corect si complet:

- a. lunca (1 p);
- b. 1. terasa (0,5 p); 2. lunca (albia majora)(0,5 p); 3. popina (0,5 p); 4. belciug (0,5 p); 5. albia minora (0,5 p); 6. grind (0,5 p); 7. frunte de terasa (0,5 p); 8. pod de terasa (0,5 p); 9. albie parasita (0,5 p); 10. frunte de terasa (0,5 p); 11. pod de terasa (0,5 p); 12. versant (0,5 p); 13. depozit de pietris, nisip, lentile de argila (1 p).
- c. lunca este rezultatul evolutiei albiei minore prin meandrare (1 p);
popina este un teren mai inalt decat lunca, fiind lobul unui meandru care s-a rectificat cursul (rupt din camp sau din terasa prin actiunea vaili meandrate)(1 p);
belciugul este un lac cu forma de semicerc, format pe bucla unui meandru parasit (1 p).

2. Se acorda 14 puncte pentru raspunsul corect si complet:

- Ariditatea este o insusire a climei, marcata prin insuficienta precipitatilor pentru dezvoltarea si mentinerea vegetatiei (1 p);
- Desfasurarea in latitudine pe o mare intindere a Asiei face ca influentele oceanice sa nu ajunga in partea centrala a continentului, fapt pentru care clima devine excesiva (caracter arid)(2 p);
- Spatiul din Asia Centrala este supus, iarna, circulatiei aerului continental rece arctic, cand se formeaza anticanonul siberian, care determina un numar sporit de zile senine si uscate (2 p); vara, circulatia aerului continental cald si uscat din zona tropicelor este frecventa in spatiul Asiei Centrale (2 p);
- Efectele climatului arid din Asia Centrala: - evaporatia si evapotranspiratia foarte ridicate (1 p); - peisajul de desert, cu vegetatie saracacioasa si specii faunistice foarte putine (1 p); - soluri lipsite de fertilitate sau cu fertilitate slaba (1 p); - absenta apelor de suprafata (1 p); - prezenta unor vai uscate sau rauri ale caror ape aduse din regiuni muntoase (Amu Daria si Sar Daria) scad, ca debit, pe masura ce inainteaza spre Lacul Aral (1 p);
- Lacul Aral in continua restrangere ca suprafata (1 p);
- Mediu de viata ostil (1 p).

3. Se acorda 14 puncte pentru raspunsul corect si complet:

- Pentru interpretarea corecta si completa a variatiei temperaturii apelor oceanice se acorda 5,0 puncte: - in regiunea intertropicala variaza intre 23°C si 30° C(0,5 p) sau intre 20° C si 30° C in zona calda (0,5 p); - in regiunile temperate variaza intre 6°C si 23°C in emisfera nordica (0,5 p) si intre 2°C si 20°C in emisfera sudica (0,5); - in regiunile polare variaza intre 5 si 6°C in emisfera nordica (0,5p) si sub 2°C in emisfera sudica (0,5 p); - scaderea temperaturii apei oceanice in latitudine se datoreaza distributiei inegale a radiatiei solare directe (1 p); - deosebirile privind variatia temperaturii apei oceanice din regiunile temperate si polare ale celor doua emisfere se explica prin larga deschidere a oceanelor Atlantic, Pacific si Indian spre apele reci aduse de curentii antarctici, al caror impact determina scaderea cu 3°...4° C fata de temperatura apelor oceanice din emisfera nordica, de la aceeasi latitudine (1 p);

- Pentru interpretarea corecta si completa a variatiei salinitatii apei oceanice se acorda 4,0 puncte:
- in regiunea ecuatoriala variaza intre 34 si 35 %o (0,5 p), ca urmare a precipitatilor bogate si a apelor aduse de fluvii (0,5 p); - in regiunea tropicala variaza intre 35 si 36 %o (0,5 p), ca urmare a evapotranspiratiei foarte intense (0,5 p); - in regiunea temperata variaza intre intre 33 si 35 %o (0,5p) ca urmare a precipitatilor si apelor aduse de rauri si fluvii (0,5 p); - in regiunea polara variaza intre 33 si 35 %o (0,5 p), ca urmare a evaporatiei reduse si a apei rezultata din topirea ghetarilor (0,5p).

- Pentru interpretarea corecta si completa a variatiei densitatii apei oceanice se acorda 5,0 puncte:
- in regiunea ecuatoriala variaza intre 22 si 23 (0,5 p), ca urmare a temperaturii mai ridicate a apei (0,5p); densitatea apei urca la 24-25 in zona tropicala (0,5 p), ca urmare a salinitatii ridicate (0,5 p); - in regiunea temperata, densitatea apei variaza intre 25 si 27 (0,5 p), ca urmare a scaderii temperaturii apei (0,5 p) si urca la peste 27 in apele oceanice sudice (0,5 p), ca urmare a temperaturilor mai scazute (0,5 p) si intre 26 si 27 in apele nordice (0,5 p), ca urmare a apelor mai putin reci (0,5 p).

4. Se acorda 7 puncte pentru raspunsul corect si complet:

- Presiunea aerului este influentata de temperatura și de altitudine (1 p);
- Presiunea atmosferica scade odata cu altitudinea datorita rarefierii aerului (0,5 p), aceasta din urma ca urmare a scaderii treptate a fortei de atractie a Pamantului (0,5 p);
- Presiunea atmosferica este mai ridicata in regiunile reci, unde se formeaza anticloni (0,5 p) si mai scazuta in regiunile calde, unde se formeaza cicloni (0,5 p);
- *Salinitatea mare*, caracteristica regiunilor tropicale (0,5 p), determina un mediu de viata ostil pentru organisme, ca urmare a lipsei substantelor organice (0,5 p); a absentei rolului apelor continentale (de suprafata)(0,5 p); si de aici absenta substantelor anorganice din apele oceanice (0,5p); - fapt pentru care apele oceanice nu-si modifica nici culoarea, nici transparenta (0,5 p);
- Temperatura ridicata a apei oceanice este specifica climatului tropical, cu evaporare/evapotranspiratie ridicata (0,5 p); conditii in care apele de suprafata lipsesc pe foarte mari intinderi (0,5 p); ca urmare, spre oceane nu ajung sedimente fluviale, care sa modifice culoarea si transparenta apei (0,5 p);

5. Se acorda 17,5 puncte pentru raspunsul corect si complet:

1. Lacul Ursilor (0,5 p); glaciara (0,25 p);
2. Lacul Sclavilor (0,5 p); glaciara (0,25 p);
3. Lacul Ontario (0,5 p); glaciara (0,25 p);
4. Lacul Aral (0,5 p); tectonica (0,25p);
5. Lacul Baikal (0,5 p); tectonica (0,25p);
6. Lacul Ciad (0,5 p); tectonica (0,25p);
7. Lacul Turkana (Rudolf)(0,50 p); tectonica (0,25 p);
8. Lacul Malawi (0,5 p); tectonica (0,25 p);
9. Lacul Tonle Sap (Marele Lac) (0,5 p); fluviatila (0,25 p);
10. Lacul Eyre (0,50 p); tectonica (0,25 p).
11. Colorado (0,5 p); Golful Californiei (0,50 p);
12. Ohio (0,5 p); Mississippi (0,5 p);
13. Madeira (0,5 p); Amazon (0,5 p);
14. Enisei (0,5 p); Mara Kara (Oceanul Arctic)(0,5 p);
15. Sar Daria (0,5 p); Lacul Aral (0,5 p);
16. Amur (0,5 p); Marea Ohotsk (0,5 p);
17. Indus (0,5 p); Marea Arabiei (0,5 p);
18. Yangtze (Chang Jiang)(0,5 p); Marea Chinei Orientale (de Est) (0,5 p);
19. Niger (0,5 p); Golful Guineea (0,5 p);
20. Kasai (0,5 p); Congo (0,5 p).

6. Se acorda 12,5 puncte pentru raspunsul corect si complet:

- a. - Se descompune suprafața (desenul) în trei figuri geometrice (triunghiuri) (0,5 p);
- Se masoara, în milimetri, lungimile laturilor rezultând pentru:

S_1 – baza: 68 mm; înaltimea: 22 mm (0,5 p);

S_2 – baza: 64 mm; înaltimea: 32 mm (0,5 p);

S_3 – baza: 66 mm; înaltimea: 28 mm (0,5 p);

- Se aplică relațiile corespunzătoare:

$$S_1 = bxh/2; S_1 = 68 \times 22/2 = 1496/2 = 748 \text{ mm}^2 \text{ (0,5 p);}$$

$$S_2 = bxh/2; S_2 = 63,5 \times 32/2 = 2032/2 = 1016 \text{ mm}^2 \text{ (0,5 p);}$$

$$S_3 = bxh/2; S_3 = 66,5 \times 28/2 = 1862/2 = 931 \text{ mm}^2 \text{ (0,5 p);}$$

$$S_t = 748 + 1016 + 931 = \mathbf{2695} \text{ mm}^2 \text{ (0,5 p);}$$

Intrucât scara este 1:500 000, rezulta că la 1 mm^2 de pe harta corespund $250\ 000 \text{ m}^2$ pe teren (0,5 p); Suprafața terenului agricol este de: $2695 \text{ mm}^2 \times 250\ 000 \text{ m}^2 = 673\ 750\ 000 \text{ m}^2$ (0,5 p); adică $673,75 \text{ km}^2$ (0,5 p);

- b. Scara numerică se determină după relația: $d/D = 1/n$ (0,5 p);

$$n = D/d \text{ (0,5 p); } n = 2600\ 000\ 000/65 \text{ (0,5 p); } n = 40\ 000\ 000 \text{ (0,5 p);}$$

scara numerică: **1:40 000 000** (2 p)

- unui milimetru de pe harta îi corespund 40 000 000 mm pe teren, respectiv 40 000 m sau 40 km (1 p.)
- *Scara grafică* corect reprezentată (desenată), cu primul centimetru divizat în milimetri (2p.)

7. Se acorda 14 puncte pentru raspunsul corect si complet:

- a. Zonele de discontinuitate au fost stabilite în raport cu particularitățile fizico-chimice specifice structurii interne a Pamantului (1 p): - densitatea medie (1 p); - temperatura (1 p); și presiunea (1 p); calculate pe baza vitezelor de propagare a undelor seismice la diferite adâncimi (1 p); La anumite adâncimi au fost evidențiate variații bruste ale vitezelor de propagare a undelor seismice, marcându-se, astfel, suprafetele (zonele) de discontinuitate (2 p);

b. - Scoarta terestră este o rezultată a faptului că dezintegrarea elementelor radioactive are loc spre miezul Pamantului (1 p), ceea ce face ca acesta să fie în stare topită (0,5 p), apoi mantaua să fie în stare semitopită (0,5 p) și crusta, de 3-10 km în dreptul oceanelor și de 15-70 km în dreptul continentelor (0,5 p), să fie în stare solidă (0,5 p);

- Crusta (scoarta) terestră este ruptă în mai multe bucăți (0,5 p), care formează placile tectonice (0,5 p), ce susțin continentele (0,5 p) și bazinile oceanice (0,5 p);

- Crusta Pamantului este suportul (0,5 p) pe care s-a constituit și evoluază relieful (0,5 p), de la cele mai mari forme (macrorelief) (0,5 p) la cele mai mici forme (0,5 p).

Din oficiu: 10 puncte